

HISTORIA I TRADYCJE STALOWEJ TRZYNASTKI ŁÓDZKIEJ**I. WPROWADZENIE.**

Postawiliśmy przed sobą trudne zadanie. Wydanie historii Drużyny na kilku tylko kartkach tego zeszytu. Borykając się z licznymi problemami dzisiejszych czasów, przede wszystkim finansowymi i organizacyjnymi, zmuszeni byliśmy do wyciągnięcia samej esencji z naszej służby. Stanęliśmy przed wyborem poszczególnych elementów historycznych, które naszym zdaniem są najważniejsze dla podkreślenia charakteru i zadań Drużyny. Głównym założeniem przy projektowaniu tej jednodniówki, było dotarcie do najmłodszego pokolenia trzynastaków, ukazania im tego, co w harcerstwie najpiękniejsze, z czego należy czerpać siły do twardej służby. Dużo miejsca poświęciliśmy osobom, harcerkom i harcerzom, bez których ta drużyna nie mogłaby istnieć. Uznaliśmy, że pamięć o tym, czego dokonali dla nas zasługuje na szczególne wyróżnienie i podziękowanie. Prawdziwym podsumowaniem naszych szarych i żmudnych działań nie byłoby spisywanie historii Drużyny, lecz pokaźnej objętości wydawnictwo poświęcone pracy nad sobą poszczególnych harcerzy, pokonywanie samego siebie, wzloty, lecz również moralne ludzkie upadki. Szukanie w Drużynie sił do odnowy duchowej i wzajemne wspieranie się. Tylko takie wydawnictwo pokazałoby pełnię pracy, która wypełnia naszą szarą codzienność. Jak trudne jest środowisko naszych „Starych Bałut” wszyscy wiemy. Dlatego by być tu harcerzem trzeba umieć się wyrzec wielu nawyków, przyzwyczajeń a nawet kolegów namawiających do lekkiego życia. Owo wydawnictwo jest czwartym z kolei zeszytem w historii Drużyny łączącym stan naszej wiedzy historycznej z różnych okresów dziejowych, w jakich znalazła się nasza ojczyzna. Wydawnictwo 2000 roku jest ostatnim wprowadzającym zmiany i uzupełnienia do okresu 1924 - 1945, ponieważ 95% naszych trzynastaków z tych lat służby odeszło już na wieczną wartę. Kolejne wydania i nowa kadra Drużyny będzie miała za zadanie upamiętniać i uzupełniać lata powojenne i bieżące.

Drogi Czytelniku!

Zdajemy sobie sprawę, że Stalowa Trzynastka z Bałut jest Drużyną przeciętną, której daleko do doskonałości. Jednak w tym środowisku działania, w tych okolicznościach Ci młodzi chłopcy starają się dać z siebie bardzo dużo. Jeśli coś im się nie udaje nie krytykujcie ich - starajcie się nam pomóc.

Apelujemy i prosimy!

Tak jak w poprzednich wydawnictwach, tak i obecnie zwracamy się z prośbą o nadsyłanie własnych uwag dotyczących faktów historycznych, korekt, czy sprostowań do zamieszczonych tekstów.

Wasza pomoc wzbogaci wiedzę młodego pokolenia trzynastaków, oraz pozwoli odsłonić zapomniane karty historycznych wydarzeń.

Prosimy o listy, lub kontakt osobisty pod adresem:

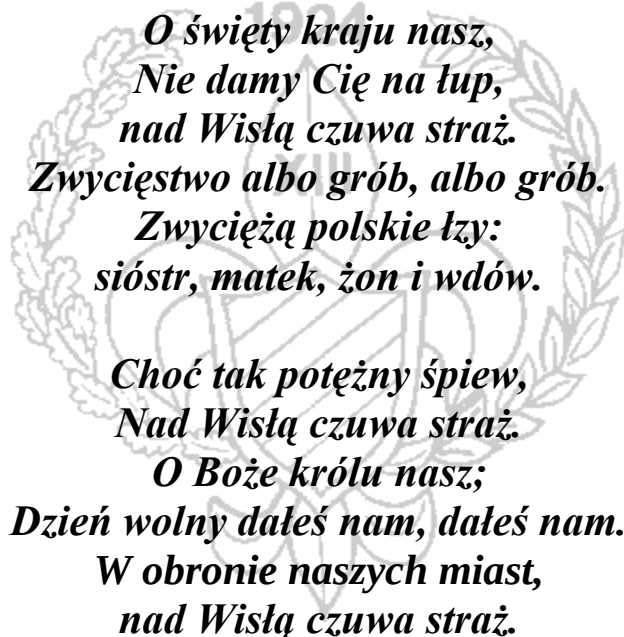
harcistrz Bolesław Zajęczkowski HR
ul. Sierakowskiego 63 m. 14
91-324 Łódź

CZUWAJ !

Łódź, dnia 13. września 1999.
hm. Stalowy H.R.

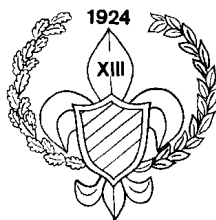
II. HYMN DRUŻYNY.

*O święty kraju nasz,
Nie damy Cię na łup,
nad Wisłą czuwa straż.
Zwycięstwo albo grób, albo grób.
Zwycięzą polskie łzy:
sióstr, matek, żon i wdów.

Choć tak potężny śpiew,
Nad Wisłą czuwa straż.
O Boże królu nasz;
Dzień wolny daleś nam, daleś nam.
W obronie naszych miast,
nad Wisłą czuwa straż.*

Żywe wspomnienia wiktorii Cudu nad Wisłą było inspiracją napisania pieśni upamiętniającej owe wydarzenie. Również Wojciech Kossak namalował obraz zatytułowany "Czuwaj Straż nad Wisłą" uwieczniając rolę harcerstwa w tej bitwie. Drużyna przyjęła tę pieśń w 1927 roku jako swój hymn.

Hymn Drużyny funkcjonował w latach 1927 - 1939, 1945 - 1950, 1956 - 1968, 1981- do dzisiaj. W pozostałych okresach śpiewanie hymnu było zabronione przez władze okupacyjne, państwowe lub harcerskie.

III. HERB DRUŻYNY.

Pomysł herbu Drużyny zrodził się w 1984 roku. Po wielu poszukiwaniach związanych z charakterem i symboliką Drużyny Druh hm. Andrzej Marjański nadał swojemu pomysłowi ogólne założenie, czarną robotę wykonał zaprzyjaźniony plastyk. Symbolika liści laurowych i dębowych zaczerpnięta z harcerskiego krzyża, oznaczająca męstwo i zwycięstwo przypomina nam o licznych ofiarach bohaterskich harcerzy Drużyny. Kolorystyka w tarczy herbowej symbolizuje od góry:

- barwy Rzeczypospolitej Polskiej,
- barwę Drużyny,
- barwy Republiki Węgier,
- barwy Turcji.

Nad całością górują 4 cyfry symbolizujące rok założenia Drużyny. Wprowadzono dwie plakietki Drużyny. Pierwsza powstała jeszcze w 1984 roku. Druga owalna na wiosnę 1998 roku.

IV. ODZNAKA HONOROWA.

Jak wynika z naszego wydawnictwa drużyna ma komu i za co składać podziękowania. Z okazji 70 Rocznicy Powstania Drużyny. Kapituła Drużyny wprowadziła stopniowaną Honorową Odznakę Drużyny:

I. stopień odznaka oksydowana ,
II. stopień odznaka srebrna,
III. stopień odznaka złota.

**„ ZA ZASŁUGĘ DLA XIII ŁDH”
odznaka złota emaliowana**

ODZNAKA HONOROWA przyznawana jest od stycznia 1984 roku. Jest ona drugą z kolei ODZNAKĄ stosowaną przez Drużynę. Pierwsza została ustanowiona w maju 1960 przez Druha podharcmistrza Zygmunta Kossakowskiego z okazji 35 Rocznicy Powstania Drużyny i odsłonięcia Tablicy Pamiątkowej. Ilość i rejestr nadań tych ODZNAK nie jest znany. Naczelnik ZHP zabronił rozprowadzania tej odznaki, do dzisiaj zachowały się tylko dwa egzemplarze.

**Regulamin „ODZNAKI HONOROWEJ”
XIII Łódzkiej Drużyny Harcerzy im „gen. Józefa Bema”.**

§ 1.

ODZNAKA HONOROWA XIII ŁDH - rzy jest najwyższym wyróżnieniem nadawanym przez STAŁOWĄ TRZYNASTKĘ ŁÓDZKĄ im. „gen. Józefa Z. Bema”.

§ 2.

ODZNAKĘ HONOROWĄ stanowi czterostopniowe wyróżnienie:

**I. STOPNIA - ODZNAKA OKSYDOWANA,
II. STOPNIA - ODZNAKA SREBRNA,
III. STOPNIA - ODZNAKA ZŁOTA,**

**IV. STOPNIA - ODZNAKA ZŁOTA EMALIOWANA.
"ZA ZASŁUGĘ DLA XIII ŁDH".**

§ 3.

ODZNAKĘ I. STOPNIA stanowi: metalowa oksydowana odznaka w kształcie owalu wpisanego w koło o średnicy 34 mm. z wizerunkiem HERBU DRUŻYNY wraz z przywieszką. Przywieszka posiada wymiary 46x8 mm.

z napisem „ODZNAKA HONOROWA”.

ODZNAKĘ II. STOPNIA stanowi: metalowa odznaka w kolorze srebrnym. Kształt odznaki to koło o średnicy 29 mm. z wizerunkiem HERBU DRUŻYNY wraz z przywieszką. Przywieszka w kształcie prostokąta o zaokrąglonych rogach i wymiarach 29x7 mm.

z napisem: „ODZNAKA HONOROWA”.

ODZNAKĘ III. STOPNIA stanowi: metalowa odznaka w kolorze złotym. Kształt odznaki to koło o średnicy 29 mm. z wizerunkiem HERBU DRUŻYNY wraz z przywieszką. Przywieszka w kształcie prostokąta o zaokrąglonych rogach i wymiarach 29x7 mm.

z napisem: „ODZNAKA HONOROWA”.

ODZNAKĘ IV. STOPNIA stanowi: metalowa odznaka w kolorze złotym z emaliowanym HERBEM DRUŻYNY. Kształt odznaki to koło o średnicy 29 mm. z wizerunkiem HERBU DRUŻYNY wraz z przywieszką. Przywieszka w kształcie prostokąta o zaokrąglonych rogach i wymiarach 29x7 mm.

z napisem: „ODZNAKA HONOROWA”.

§ 4.

ODZNAKĘ HONOROWĄ przyznaje KAPITUŁA DRUŻYNY.

§ 5.

ODZNAKA HONOROWA I STOPNIA może być nadana jednostkom organizacyjnym **DRUŻYNY**, harcerzom, instruktorom i weteranom Drużyny pełniącym w **DRUŻYNIE** nienaganną służbę, przez co najmniej 5 lat, oraz osobom cywilnym i organizacjom za pomoc okazywaną **XIII ŁDH** - rzy.

§ 6.

ODZNAKA HONOROWA W STOPNIU SREBRNYM może być nadana jednostkom organizacyjnym **DRUŻYNY**, harcerzom, instruktorom i weteranom Drużyny, pełniącym w **DRUŻYNIE** nienaganną służbę, przez co najmniej 10 lat, oraz osobom cywilnym i organizacjom za stale okazywaną pomoc **XIII ŁDH** - rzy.

§ 7.

ODZNAKA HONOROWA W STOPNIU ZŁOTYM może być nadana jednostkom organizacyjnym **DRUŻYNY**, harcerzom, instruktorom i weteranom Drużyny, pełniącym w **DRUŻYNIE** nienaganną służbę, przez co najmniej 13 lat, oraz osobom cywilnym i organizacjom za szczególną i stale okazywaną pomoc **XIII ŁDH** - rzy.

§ 8.

ODZNAKA HONOROWA W STOPNIU ZŁOTYM**„ZA ZASŁUGĘ DLA XIII ŁDH”**

może być nadana jednostkom organizacyjnym **DRUŻYNY**, harcerzom, instruktorom Drużyny, osobom cywilnym i organizacjom w dowód szczególnej wdzięczności **DRUŻYNY** za ofiarność i poświęcenie okazywane **DRUŻYNIE** lub za ratowanie życia i mienia.

§ 9.

Z wnioskiem o nadanie **ODZNAKI HONOROWEJ** mogą występować:

1. Instruktorzy **KAPITUŁY DRUŻYNY**,
2. Harcerze wchodzący w skład **RADY DRUŻYNY**,
3. Weterani **DRUŻYNY**.

§ 10.

ODZNAKĘ HONOROWĄ nosi się nad prawą kieszeń munduru lub po prawej stronie ubioru cywilnego.

§ 11.

Przy nadawaniu **ODZNAKI** jednostkom organizacyjnym **DRUŻYNY** dekoruje się proporzec danej jednostki, przypinając **ODZNAKĘ** po lewej stronie płała proporca w lini drzewca, w odległości 10 cm. od niego i 10 cm. od górnej krawędzi płała proporca. Jeśli dana jednostka nie posiada proporca wręcza się **ODZNAKĘ** określonym władzom organizacyjnym. Odznaczone jednostki posiadające proporce zamiast **ODZNAKI** przypinają do głowicy proporca zawiązaną na kokardę wstęgę o długości odpowiadającej dwukrotnej szerokości proporca plus 50 cm. (na kokardę). Wstęga w barwach **HERBU DRUŻYNY**.

§ 12.

ODZNAKĘ HONOROWĄ wręcza się jednocześnie z legitymacją będącą dowodem jej nadania, jednostkom **DRUŻYNY** i organizacjom wręcza się pamiątkowy **DYPLOM**.

§ 13.

Wręczenia ODZNAKI HONOROWEJ dokonuje
DRUŻYNOWY XIII ŁDH- rzy
lub wyznaczony instruktor KAPITUŁY DRUŻYNY.

§ 14.

ODZNAKA danego stopnia jest wyróżnieniem jednorazowym i nie może być przyznana wielokrotnie jednej osobie.

§ 15.

W przypadku, gdy postępowanie osoby wyróżnionej narusza przyjęte normy etyczno - moralne, KAPITUŁA DRUŻYNY może anulować decyzję o nadaniu ODZNAKI.

§ 16.

ODZNAKA może być także nadana pośmiertnie.
ODZNAKĘ i legitymację wręcza się wówczas najbliższej rodzinie.

§ 17.

Nadanie i anulowanie ODZNAKI ogłasza się Rozkazem Drużynowego.

§ 18.

Wykonanie i nadanie ODZNAKI odbywa się na koszt DRUŻYNY.

§ 19.

DRUŻYNA prowadzi rejestr przyznanych ODZNAK HONOROWYCH.

§ 20.

Regulamin wchodzi w życie z dniem jego uchwalenia przez
RADĘ I KAPITUŁĘ DRUŻYNY.

§ 21.

Zmiany w regulaminie są dokonywane wyłącznie przez KAPITUŁĘ
i zatwierdzane przez RADĘ DRUŻYNY, która w tej sprawie podejmuje odpowiednią uchwałę.

Łódź, dnia 09.03.1996.

V. HONOROWI HARCERZE DRUŻYNY.

1. H.O. Jerzy Pfaiffer - Honorowy Drużynowy - rok nadania 1946.
2. harcmistrz Krzysztof Kujawiak - Komendant Hufca Główny - data nadania 12 czerwca 1983.
3. HR podharcmistrz Bolesław Zajączkowski - Przewodniczący Komisji Historycznej XIII Ł.D.H.- rzy data nadania 1 wrzesień 1984.
4. HR harcmistrz Andrzej Marjański - Przewodniczący KS „Baluciarzy” im Stefana Żeromskiego data nadania 9.03.1996.

VI. WYKAZ PRYZNANYCH HONOROWYCH ODZNAK DRUŻYNY.

1	Data nadania 19.01.1985r	mgr	Zdzisława Trzewikowska	Dyrektor 58 SP
2		mgr hm.	Małgorzata Romańska	Wicedyrektor 58 SP
3		hm.	Krystyna Stachura	Z-ca Komendanta Hufca Łódź - Baluty
4			Maria Gawlikowska	Siostra harcza Drużyny (Antkowiak)
5		wdr.	Iwona Janicka	Przyboczna Drużyny
6		mgr inż. hm.	Tadeusz Chudzik	Harczerz - Senior Drużyny
7		hm.	Zdzisław Fangrat	Harczerz - Senior Drużyny
8		phm.	Bolesław Zajączkowski	Przewodniczący Komisji Historycznej
9		phm.	Feliks Jędrus	Harczerz - Senior Drużyny
10		phm.	Bogdan Misiało	Harczerz - Senior Drużyny
11		phm.	Marek Błaszczyk	Szczepowy - Senior Drużyny
12		pwd.	Józef Malolepszy	Drużynowy - Senior Drużyny
13		H.O.	Zbysław Misiało	Kwatermistrz - Senior Drużyny
14			Mieczysław Drapiński	Harczerz - Senior Drużyny
15			Antoni Grzywacz	Harczerz - Senior Drużyny
16			Zygmunt Jędrus	Harczerz - Senior Drużyny
17			Eugeniusz Olczak	Harczerz - Senior Drużyny
18			Jan Kubiak	Harczerz - Senior Drużyny
19			Czesław Wiernik	Harczerz - Senior Drużyny
20			Czesław Łaciński	Harczerz - Senior Drużyny
21			Romuald Kubis	Harczerz - Senior Drużyny
22		H.O.	Paweł Gieryński	Zastępowy Cietrzewi
23		wdr.	Wojciech Gieryński	Zastępowy Świstaków
24		ochotnik	Grzegorz Pysklak	Zastępowy Jastrzębi
25			77-Ł.D.H-rek „Łąka”	Drużyna harcerzek przy Szczepie
26			„Zielony Zastęp”	Najlepszy Zastęp Drużyny 84/85
27	Data nadania 09. 05. 1985	wdr.	Tomasz Golisz	Zastępowy „Zielonego Zastępu”
28	Data nadania 28. 09. 1985	mgr hm. H.R.	Andrzej Marjański	Instruktor Drużyny
29	Data nadania 13. 09. 1986	pwd. H.O.	Piotr Mielczarek	Przyboczny Drużyny
30	Data nadania 17. 09. 1987	H.O. pwd.	Grzegorz Bednarowski	Kwatermistrz Drużyny
31		pwd.	Tomasz Cieślak	Przyboczny Drużyny
32	Data nadania 02. 02. 1988	mgr	Stanisław Olejniczak	Inspektor Oświaty w Ozorkowie
33	Data nadania 18. 08. 1988	wdr.	Marcin Ścieszek	Zastępowy Rysiów
34	Data nadania 30. 09. 1988	H.R. phm.	Stalowy	Drużynowy

35	Data nadania 30. 09. 1989	phm.	Wanda Kasprzykowska	Harcerka Ratująca Sztandar
36		trop.	Tomasz Łuczak	Szeregowy harcerz Drużyny
37	Data nadania 20. 04. 1990	dr hm.	Bogusław Śliwerski	Drużynowy Senior, Instruktor Drużyny
38	Data nadania 13. 08. 1990	H.O.	Grzegorz Wiśniewski	Przyboczny Drużyny
39		wdr.	Tomasz Żychalski	Zastępowy Lisów
40	Data nadania 14. 05. 1992	phm.	Lucjan Muszyński	Radny Miejski - Komisja Oświaty
41			Mariusz Woźniczko	Redaktor Radia Łódź
42			M. i Wł. Kierzkowscy	Rodzina założyciela Drużyny
43	Data nadania 20. 12. 1992		Zastęp „Rysie”	Najlepszy Zastęp 91/92
44	Data nadania 05. 06. 1993	H.O. pwd.	Paweł Wewióra	Przyboczny Drużyny
45	Data nadania 25. 08. 1993	wdr.	Jacek Mielczarek	Kierowca Drużyny
46		wyw.	Piotr Chynek	Szeregowy harcerz Drużyny
47	Data nadania 24. 08. 1994	hm.	Krzysztof Kujawiak	Za Komendanta SCIH Załęczę Wielkie
48	Data nadania 15. 07. 1995		Ewa Peplińska – Chałaj	Prezes TPPW

Jubileusz 70 - lecia XIII ŁDH-rzy 09.03.1996.

ODZNAKA „ZA ZASŁUGĘ DLA XIII ŁDH”

49			Ewa Peplińska Chałaj	Prezes TPPW
50		HR. hm.	Bolesław Zajączkowski „MECH”	Przewodniczący Komisji Historycznej Drużyny
51		HR. hm.	Andrzej Marjański „PSTRĄG”	Instruktor Drużyny

ODZNAKA „SREBRNA”

52		mgr	Wiesława Kopytek	Dyrektor XXXV L.O.
53			TOWARZYSTWO PRZYJAŹNI POLSKO - WĘGERSKIEJ W ŁODZI	Zbiorowo
54		HR. pwd.	Piotr Mielczarek „ŁAPA”	Przyboczny Drużyny

ODZNAKA I. STOPNIA

55		H.O.	Robert Papis „ORION”	Harcerz Drużyny
56		H.O.	Marcin Jabłoński „PUSZCZYK”	Przyboczny Drużyny
57		H.O. pwd.	Jarosław Hejduk	Przewodniczący Baluciarzy

* * *

58	Data nadania 13. 12. 1997		2 ŁDH im. Waleriana Łukasińskiego	Założycielka	Złota - „Za Zasługę”
59	Data nadania 10. 05. 1998		Józef Chałat	Przyjaciół Drużyny	I stopnia
60	Data nadania 29. 01. 1999	H.O.	Adrian Seliga "GRYF"	Kwatermistrz Drużyny	srebrna
61	Data nadania 26. 09. 1999	ksiądz	Ryszard Placek	Restaurator Sztandaru Drużyny	srebrna
62	Data nadania 12. 05. 2001	hm.	Barbara Bogdańska -	Przewodnicząca	Złota

			Pawłowska	Wspólnoty Drużyn Grunwaldzkich	
63	Data nadania 11.07.2002		Franciszek Milczewski	Przyjaciół drużyny	srebrna
64	Data nadania 13.06.2003	pwd	Jarosław Kmit „DACHU”	Przyboczny drużyny	I stopnia
65		pwd.	Adam Szymański "TUKAN"	Przyboczny drużyny	I stopnia
66		ćwik	Piotr Czech "GNIEWOSZ"	chorąży drużyny	I stopnia
67		wyw.	Mariusz Świniarski "DZIK"		I stopnia
68		wyw.	Radosław Lis "LISEK"		I stopnia
69		wyw.	Radosław Prasnowski "RADWAN"		I stopnia
70		wyw.,	Maciej Andrzejczak „KOJOT”		I stopnia
71	Data nadania ?? . ?? . ????		Czeka na Ciebie		

**Wszystkim, którzy przyczynili się do pomocy
Stalowej Trzynastce pragniemy złożyć serdeczne i gorące
podziękowania, prosząc o pamięć i dalszą życzliwość.**

